
PRILOG IV.

Definicija SUKOB INTERESA

Sukob interesa je naziv za situacije u kojima pojedinac koji obavlja određenu javnu funkciju ili djelatnost dolazi u priliku da svojom odlukom ili drugim djelovanjem pogoduje sebi ili sebi bliskim osobama, društvenim skupinama i organizacijama, a na štetu interesa javnosti ili osoba koje su mu dale povjerenje.

„Sukob“ se odnosi na sukob između osobnog interesa na jednoj i javnog interesa na drugoj strani.

Prema članku 2. Zakona o sprječavanju sukoba interesa¹, sukob interesa postoji kada su privatni interesi dužnosnika u suprotnosti s javnim interesom, a posebice kada:

- privatni interes dužnosnika utječe na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti ili
- se osnovano može smatrati da privatni interes dužnosnika utječe na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti ili
- privatni interes dužnosnika može utjecati na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti.

Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) predložila je sljedeću definiciju:

„Sukob interesa uključuje sukob između javne dužnosti i privatnih interesa javnog dužnosnika, pri čemu javni dužnosnik ima privatne interese koji bi mogli imati neprimjetni utjecaj za izvršavanje njegovih/njezinih službenih dužnosti i odgovornosti.“

Pojam je definiran u pravu Europske unije u svrhu izvršenja općeg proračuna EU-a.

Definicija se primjenjuje na sve vrste javne nabave koja se financira sredstvima EU-a za strukturne fondove i kohezijsku politiku, bez obzira na uključeni iznos.

U članku 57. Uredbe Vijeća (EZ, Euroatom)² svim financijskim izvršiteljima i drugim osobama uključenim u izvršenje proračuna i upravljanje proračunom, uključujući pripreme akte za navedeno, te u reviziju i kontrolu proračuna, zabranjuje se poduzimanje radnji koje bi mogle dovesti do sukoba njihovih interesa s interesima Unije. (1)

Ako postoji taj rizik, dotična osoba suzdržava se od takve radnje i upućuje pitanje dužnosniku za ovjeravanje na osnovi delegiranja ovlasti koji u pisanom obliku potvrđuje postoji li sukob interesa. Dotična osoba o tome obavješćuje i svojeg nadređenog. Ako se utvrdi postojanje sukoba interesa, dotična osoba prestaje činiti sve radnje vezane za predmetno pitanje. Dužnosnik za ovjeravanje na osnovi delegiranja osobno poduzima daljnje odgovarajuće radnje.

¹ Zakon o sprječavanju sukoba interesa (NN 26/11, 12/12, 126/12, 48/13, 57/15, 98/19 na snazi od 01.01.2020., <https://www.zakon.hr/z/423/Zakon-o-sprje%C4%8Davanju-sukoba-interesa>)

² Uredba vijeća (EZ, Euroatom) br. 1605/2002 (SL L 298/1 26.10.2012.)

Za potrebe stavka 1., sukob interesa postoji ako je ugroženo nepristrano i objektivno obnašanje funkcije financijskog izvršitelja ili druge osobe iz stavka 1., iz obiteljskih, emotivnih, političkih ili nacionalnih razloga, ekonomskog interesa ili bilo kojeg drugog zajedničkog interesa s primateljem. (2)

Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 210. u kojima se utvrđuje što može činiti sukob interesa, zajedno s postupkom koji treba slijediti u takvim slučajevima. (3)

Sukob interesa i korupcija nisu ista stvar. Korupcija obično zahtijeva sporazum između barem dvojice partnera i neku vrstu mita/plaćanja/koristi. Sukob interesa nastaje kada osoba ima priliku staviti svoje privatne interese ispred vlastitih službenih dužnosti.

Stvaran sukob interesa uključuje sukob između javne dužnosti i privatnih interesa javnog dužnosnika, pri čemu javni dužnosnik ima privatne interese koji bi mogli imati neprimjeren utjecaj za izvršavanje njegovih/njezinih službenih dužnosti i odgovornosti.

Prividan sukob interesa se može reći da postoji kada se čini da bi privatni interesi javnog dužnosnika mogli neprimjeren utjecati na izvršavanje njegovih/njezinih dužnosti, ali to u stvarnosti nije slučaj.

Potencijalan sukob interesa nastaje kada javni dužnosnik ima privatne interese koji su takvi da bi sukob interesa nastao kada bi se dužnosnik u budućnosti uključio u određene službene odgovornosti (odnosno one koje uzrokuju sukob interesa).
